

Onder embargo tot 07:00 CEST (05:00 UTC), 1 september 2025

Nevi PMI[®] Productiesector Nederland

Grootste productiestijging in 15 maanden in augustus

Hoofdpunten

Aanhoudende groei productieomvang en aantal nieuwe orders

Grootste toename werkgelegenheid in tweeënhalf jaar

Laagste niveau bedrijfsvooruitzichten in vier maanden

Er was in augustus in de Nederlandse productiesector sprake van een stabiele groei die werd ondersteund door aanhoudende stijgingen van de productieomvang en het aantal nieuwe orders. De productie steeg in grotere mate dan de vorige maand, maar de toename van het aantal nieuwe orders was juist minder groot omdat de buitenlandse verkoop zo goed als stagneerde. De personeelsbestanden groeiden in de grootste mate sinds eind 2022, maar de inkoopactiviteiten en de daarmee samenhangende materiaalvoorraden werden verkleind.

Toch zorgde een tekort aan grondstoffen voor druk op de toeleveringsketens, wat leidde tot langere levertijden en een grotere kostendruk. De verkoopprijzen werden deze maand in grotere mate verhoogd. Het ondernemersvertrouwen voor de toekomstige productieomvang bleef positief, maar daalde naar een niveau onder het langetermijngemiddelde.

De Nevi PMI[®] voor de Nederlandse productiesector is een samengestelde indicator die met één cijfer de stand van zaken in de productiesector weergeeft en wordt samengesteld op basis van indicatoren voor nieuwe orders, productieomvang, werkgelegenheid, levertijden en voorraad ingekochte materialen.

De PMI-hoofdindex bleef met 51.9 ongewijzigd en wees voor de derde maand op rij op een verbetering van de bedrijfsomstandigheden in de sector. De positieve invloed van de deelindexen voor productieomvang, levertijden en werkgelegenheid compenseerde de kleinere stijging van het aantal nieuwe orders en een hernieuwde daling van de materiaalvoorraad.

Het totale aantal ontvangen nieuwe orders steeg in augustus voor de derde achtereenvolgende maand en de bedrijven maakten melding van het binnenhalen van nieuwe projecten.

PMI Productiesector Nederland

seizoensmatig aangepast, >50 = verbetering t.o.v. de vorige maand

Bronnen: Nevi, ABN AMRO, S&P Global PMI.

De gegevens werden verzameld van 12 - 20 augustus 2025.

Deze stijging was echter bescheiden en de kleinste in deze drie maanden. De bijna-stagnatie van de buitenlandse verkoop droeg hieraan bij. De toename van het aantal nieuwe buitenlandse orders was miniem en stond in schril contrast met de forse stijging die in juli werd genoteerd.

Toch lieten de laatste gegevens een aanzienlijke en grotere stijging zien van de productievolumes in de Nederlandse industrie na vijf maanden waarin deze slechts in geringe mate toenamen. De groei bereikte in augustus het hoogste niveau in vijftien maanden.

Dit spoorde de productiebedrijven in augustus aan om nieuw personeel aan te nemen, vaak via tijdelijke contracten. Net als de productieomvang was de banengroei aanzienlijk en zelfs het grootst sinds december 2022. In lijn met de tendens waarvan al sinds begin 2023 sprake is, hadden de bedrijven deze maand voldoende capaciteit om hun achterstanden te verkleinen. De daling van de hoeveelheid onvoltooid of nog niet uitgevoerd werk was fors en de grootste sinds maart.

Na de groei in juli verkleinden de bedrijven hun inkoopactiviteiten in augustus, al was de daling van de hoeveelheid ingekocht materiaal beperkt. Als gevolg hiervan was er sprake van een hernieuwde afname van de materiaalvoorraden, waarbij sommige bedrijven aangaven hun voorraden te willen optimaliseren. Deze laatste daling was echter bescheiden.

Aan de aanbodzijde waren de levertijden in augustus voor de derde opeenvolgende maand langer. Dit was volgens de panelleden met name het gevolg van voorraadtekorten bij de leveranciers. De verslechtering van de prestatie van leveranciers was de grootste in zes maanden.

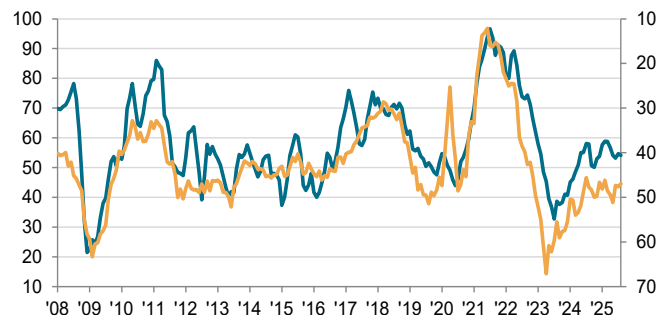
Materiaaltekorten droegen eveneens bij aan de toename

van de operationele kosten. Met deze laatste stijging van de inkoopkosten komt de huidige tendens van hogere inkooprijzen op bijna anderhalf jaar. De inflatie was lager dan in juli, maar bleef fors. De bedrijven verhoogden in augustus hun verkoopprijzen in grotere mate, in een poging de hogere kostendruk door te berekenen aan klanten. De verkoopprijzinflatie was eveneens fors en bereikte het hoogste niveau in vier maanden.

De bedrijven bleven in augustus positief over de groeivoorzichten voor de productieomvang in de komende twaalf maanden. Deze positieve stemming werd ondersteund door nieuwe klantenwinning, plannen voor capaciteitsuitbreiding en algemene groeiambities. Het ondernemersvertrouwen daalde echter naar het laagste niveau in vier maanden en was historisch gezien aan de lage kant.

■ PMI Inkooprijzen index
seizoensmatig aangepast, >50 = inflatie t.o.v. de vorige maand

■ PMI Levertijden index
seizoensmatig aangepast, >50 = kortere levertijden t.o.v. de vorige maand

Bronnen: Nevi, ABN AMRO, S&P Global PMI.

Commentaar

Albert Jan Swart, sectoreconoom industrie bij ABN AMRO, gaf het volgende commentaar:

"De Nevi Inkoopmanagersindex voor de Nederlandse industrie over augustus kwam uit op 51,9, dezelfde score als de voorgaande maand. Onderliggend zijn er wel verschuivingen. De deelindex voor de productie steeg fors, terwijl die voor nieuwe orders daalde.

Het aantal nieuwe orders groeit nog steeds, maar in een trager tempo dan in de voorgaande maand. De groei van het aantal nieuwe exportorders is nagenoeg stilgevallen. Mogelijk hangt dat samen met de Amerikaanse invoerheffingen, die voor veel producten zijn vastgesteld op 15 procent. Voor staal en aluminium geldt zelfs een tarief van 50 procent.

Gelukkig maakten de Europese Commissie en het Witte Huis op donderdag 22 augustus bekend dat het tarief van 50 procent op staal en aluminium pas zal gelden vanaf een bepaald quotum. Niettemin kunnen de tarieven druk zetten op de export naar de Verenigde Staten van staal en bijvoorbeeld machines. Ook de export naar Duitsland van bijvoorbeeld auto-onderdelen staat vermoedelijk onder druk. Chipmachines en farmaceutische producten zijn vooralsnog uitgezonderd, maar het is mogelijk dat president Donald Trump voor deze sectoren nog met afzonderlijke tarieven komt. Wel is met de Europese Unie afgesproken dat deze tarieven niet hoger zullen worden dan 15 procent.

De onzekere geopolitieke situatie en de invoerheffingen drukken waarschijnlijk de investeringen. Toch duidt de Nevi Inkoopmanagersindex op groei van de bedrijvigheid. Ook neemt de werkgelegenheid toe in een behoorlijk tempo, wat sinds eind 2022 niet is voorgekomen.

Mogelijk groeit de bedrijvigheid dankzij groei van de chipmarkt, al klinken bij toeleveranciers van ASML ook andere geluiden. Sommige leveranciers zeggen te kampen met een behoorlijke daling van de orders van de chipmachinefabrikant uit Veldhoven. Met name de vraag naar oudere machines valt tegen, aldus een van ASML's leveranciers. Vermoedelijk profiteren ASML's nieuwste machines meer van de groeiende vraag naar geavanceerde

chips voor het gebruik in datacenters voor AI-toepassingen. Oudere chipmachines worden bijvoorbeeld toegepast voor de productie van chips voor de auto-industrie, die last heeft van de handelsoorlog. Het vierde kwartaal of volgend jaar zou de markt kunnen verbeteren, aldus een inkoopmanager.

Anderzijds is het ook niet ondenkbaar dat de vraag naar oudere machines meevalt, maar dat ASML de eigen voorraden beperkt om de winstgevendheid op te schroeven. In het verleden is het vaker voorgekomen dat toeleveranciers klaagden over dalende orders, en achteraf bleek dat ASML toch meer machines had afgeleverd bij klanten. Toeleveranciers kunnen ook hinder ondervinden van ASML's ambitieuze doelstellingen wat betreft kostenreductie in de komende jaren. Veel leveranciers zijn bezig met het opnieuw ontwerpen van onderdelen van ASML-machines om deze tegen aanzienlijk lagere kosten te kunnen produceren. Ook wordt geprobeerd de chipmachines meer modulair te ontwerpen, waardoor onderdelen van bestaande machines eenvoudig kunnen worden vervangen.

Bij een aantal ondernemingen is overcapaciteit ontstaan, die in elk geval deels wordt opgevuld door investeringen in productiecapaciteit voor de defensie-industrie. Het gaat daarbij veelal om leegstaande fabriekshallen waarin nieuwe productielijnen worden ingericht. Zo is VDL in de oude Nedcar-fabriek in Born lijnen voor defensie aan het bouwen. Ook enkele hoogtechnologische ondernemingen zijn aan het investeren. Onder andere de machine-industrie en dienstverleners die zich bezighouden met installatie kunnen daarvan profiteren. De defensie-industrie is dus onder de radar aan het groeien.

Op de korte termijn blijft het herstel van de industrie onzeker. De invoerheffingen van President Trump drukken de Europese export, ook in bijvoorbeeld de chemische industrie. Daarnaast heeft bijvoorbeeld de chemische industrie last van toenemende concurrentie uit China, dat producten moeilijker kwijt kan op de Amerikaanse markt. De onzekere geopolitieke situatie kan ook investeringen onder druk zetten. Anderzijds kunnen overheidsinvesteringen in defensie en infrastructuur de komende jaren de industrie stimuleren."

Contact

ABN AMRO
Albert Jan Swart
Sectoreconoom industrie
T: +31 6 41 44 96 81
albert.jan.swart@nl.abnamro.com

Nevi
Marcel Bon
Manager Business Intelligence
T: + 31 6 215 90 642
m.bon@nevi.nl

S&P Global Market Intelligence
Eleanor Dennison
Econoom
T: +44 134 432 7221
eleanor.dennison@spglobal.com

S&P Global Market Intelligence
Hannah Brook
EMEA Communications Manager
T: +44 7483 439 812
hannah.brook@spglobal.com
press.mi@spglobal.com

Ontvangt u liever geen persberichten van S&P Global, email dan press.mi@spglobal.com. Voor ons privacybeleid klikt u [hier](#).

Methodologie

Het Nevi PMI® rapport voor de Nederlandse productiesector wordt samengesteld door S&P Global en is gebaseerd op gegevens die dmv van het invullen van een enquête aangeleverd wordt door een panel dat bestaat uit inkoopmanagers van ongeveer 350 bedrijven in de productiesector. De bedrijven in het panel zijn gestratificeerd naar sector, aantal werknemers en bijdrage aan het BBR. Het eerste onderzoek vond plaats in maart 2000.

De gegevens worden in de tweede helft van iedere maand verzameld en zijn gebaseerd op de verandering die heeft plaatsgevonden ten opzichte van de vorige maand. Er wordt voor iedere variabele een diffusie index berekend. Deze index is de som van het percentage dat 'hoger' geantwoord heeft plus de helft van het percentage dat 'gelijk' geantwoord heeft. De indexen variëren tussen 0 en 100, waarbij een cijfer boven de 50 wijst op een toename ten opzichte van de vorige maand, en een cijfer onder de 50 op een daling. Deze indexen worden vervolgens seizoensmatig aangepast.

De hoofdex is de Purchasing Managers' Index® (PMI). De PMI is een gewogen gemiddelde van de vijf volgende individuele deelindexen (wegingen tussen haakjes): Nieuwe orders (30%), Productie (25%), Werkgelegenheid (20%), Levertijden (15%) en Voorraad ingekochte materialen (10%). De Levertijden index is geïnverteerd zodat deze in een vergelijkbare richting fluctueert als de andere indexen.

De onderliggende onderzoeksgegevens worden na publicatie niet aangepast, maar soms kunnen de seizoensmatige factoren gerevisieerd worden indien dit noodzakelijk is en dit heeft vervolgens gevolgen voor de onderliggende gegevensreeksen.

Voor meer informatie over de PMI onderzoeksmethodologie kunt u contact opnemen met economics@spglobal.com.

PMI

De Purchasing Managers' Index™ (PMI®) onderzoeken zijn nu beschikbaar voor meer dan 40 verschillende landen alsmede voor belangrijke regio's zoals de Eurozone. Het zijn de meest op de voet gevolgde zakelijke onderzoeken in de wereld en worden gebruikt door centrale banken, financiële markten en zakelijke beleidsvormers vanwege de up-to-date, accurate en vaak unieke maandelijkse indicatoren van economische tendensen.

www.spglobal.com/marketintelligence/en/mi/products/pmi

Disclaimer

Alle rechten van intellectueel eigendom voor de gegevens in dit document berusten bij S&P Global of worden door S&P Global onder licentie gebruikt. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van S&P Global. S&P Global is niet aansprakelijk voor de inhoud van dit rapport en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of weglatingen. S&P Global is voorts niet aansprakelijk voor schade die direct of indirect ontstaat door het gebruik van de gegevens in deze uitgave. PMI® en Purchasing Managers' Index™ zijn handelsmerken of geregistreerde handelsmerken van S&P Global Inc of worden door S&P Global Inc en/of verwante ondernemingen onder licentie gebruikt.

De Inhoud van dit rapport wordt gepubliceerd door S&P Market Intelligence en niet door S&P Global Ratings – een afzonderlijk beheerde divisie van S&P Global. De reproductie van informatie, gegevens of materiaal, met inbegrip van ratings ('Inhoud') in welke vorm dan ook, is verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betrokken partij. Deze partij, haar verwante ondernemingen en leveranciers ('Aanbieders van inhoud') staan niet garant voor de juistheid, toereikendheid, volledigheid, tijdigheid of beschikbaarheid van Inhoud en zijn niet verantwoordelijk voor eventuele fouten of weglatingen (nalatig of anderszins), ongeacht de oorzaak, of voor de resultaten die zijn verkregen door het gebruik van dergelijke inhoud. In geen enkel geval zijn aanbieders van inhoud aansprakelijk voor schade, kosten, uitgaven, juridische kosten of verliezen (inclusief gederfde inkomsten, gederfde winst en alternatieve kosten) in verband met het gebruik van de inhoud.

Nevi

Nevi® is de 3e inkoopvereniging ter wereld en is sinds 1956 hét kennisnetwerk voor inkoop en supply management, met ruim 6.500 inkoopprofessionals. Nevi maakt inkoopkennis toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij het inkoopproces en organiseert (inter) nationale congressen, netwerkbijeenkomsten, gediplomeerde vakopleidingen en nationale en internationale maatwerk (incompany) trainingen. Nevi heeft als eerste inkooporganisatie de Global Standard ontvangen voor haar inkoopopleidingen. Zij heeft een Research Commissie en subsidieert hoogleraren, lectoren en promovendi. De Nevi Gedragscode is leidend in het vakgebied. Kijk voor meer informatie over de activiteiten en lidmaatschap op www.nevi.nl.

Exemplaren van het NEVI Purchasing Managers' Index rapport zijn via Nevi te verkrijgen voor 319 euro per jaar (tarief Nevi-leden) / 469 euro per jaar (tarief niet-leden). Prijzen zijn exclusief BTW.

Bezoekadres: Landgoed de Breul, Arnhemse Bovenweg 160, 3708 AH ZEIST

T: + 31 (0)88 33 00 700 E: info@nevi.nl www.nevi.nl

ABN AMRO

ABN AMRO bedient klanten binnen retail, private banking en corporate banking. We richten ons voornamelijk op Noordwest-Europa. In Nederland bieden we klanten een uitgebreid en compleet pakket aan producten en diensten via verschillende kanalen, zoals de Mobiel Bankieren-app en Internet Bankieren. We willen de overgang naar een inclusieve, circulaire en duurzame maatschappij versnellen. Bij alles wat we doen, bekijken we of het beter kan. Met onze producten en diensten hebben we impact op de levens van miljoenen mensen. Of we nu bijdragen aan de overgang naar een circulaire of duurzame economie, of starters helpen bij de financiering van een eerste huis: we bouwen mee aan een betere toekomst. Onze purpose: banking for better, for generations to come. Zie voor meer informatie onze website: <https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/>

S&P Global

S&P Global (NYSE: SPGI) verschaft essentiële informatie en inzichten. Wij stellen overheden, bedrijven en particulieren in staat om op basis van de juiste gegevens, expertise en bijbehorende technologie vol overtuiging beslissingen te nemen. Van hulp aan onze klanten bij het beoordelen van nieuwe investeringen tot begeleiding van klanten bij ESG (Environmental, Social & Governance) en de energietransitie in de toeleveringsketens – wij scheppen nieuwe kansen, dragen oplossingen aan voor uitdagingen en stimuleren de vooruitgang voor de wereld.

Een groot aantal van de meest toonaangevende organisaties wereldwijd komt naar ons toe voor beoordelingen van kredietwaardigheid, benchmarks, analyse en workflowoplossingen in de mondiale kapitaal-, goederen en automobiemarkten. Al ons aanbod is erop gericht om vandaag wereldwijd vooraanstaande bedrijven te helpen met de planning voor morgen. www.spglobal.com